

Spis treści

Wstęp 7

Część I

1 Konteksty koloru 11

Historia sztuki jako dziedzina jednocząca • Dzieła sztuki a postawy • Harmonia barw • Niestandardowy obserwator • Kolor w kontekście

2 Kolor i kultura 21

Praktyka i teoria koloru • Spektrum barwne i świat natury • „Podstawowe terminy kolorystyczne” • Pogarda dla koloru • Psychologia koloru: chromoterapia i test Lüschera • Kultura wysoka, kultura popularna

3 Kolor w sztuce: Literatura przedmiotu 34

Polityka koloru • Kolor i płęć • Tradycja formalistyczna • Substancja koloru • Teorie i przypuszczenia • Od Albertiego do Dürera • Od nauki do sztuki • Nauka – „doświadczenie wszystkich umysłów” • Teoria XX wieku • Kolor jako treść • Kolor zmienny: mieniające się tkaniny a modelunek • Kolor i symbol • Recepcja i reakcja • Teorie harmonii • Reprezentacja koloru • Historia koloru

Część II

4 Kolor w historii – względny i absolutny 67

Ikonografia wczesnego średniowiecza: światło a barwa • Kolor jako symbol • Czerwień i purpura w skali barw • Średniowieczne błękity • Pointylistyczny punkt widzenia • Sposób myślenia układacza mozaik • Atomy i mieszaniny • Imperatyw światła

5 Słowa koloru i plamy koloru 90

Skrybowie i okulary • Terminy kolorystyczne Nequama • Marginalia • Średniowieczna paleta • Czerwień i zieleń: psychologiczne efekty koloru

6 Ghiberti i światło 98

Ghiberti i kamienie szlachetne • Sztuka szkła • Humanisci i światło

7 Color Colorado – badania porównawcze nad kulturami dawnej Ameryki 105

„Podstawowe terminy kolorystyczne” – problematyka • Terminy kolorystyczne i artykuły kolorowe • Kolor a strony świata • Znaczenie czerwieni

8 Raj głupców 121

Pryzmat heksagonalny • Redukcja środków • Pryzmat w XVI wieku • Scarmiglioni o kolorze • Szkło a kryształ • Kolory spektralne

9 Newton i malarstwo 134

Teorie mieszania • W poszukiwaniu harmonii – kolory podstawowe w druku • Zasady harmonii: kolor i muzyka • Harmonia i komplementarność

10 Newton Blake'a 144

Adaptując Michała Anioła • Zainteresowanie Blake'a optyką • Łuk materialny

11 Spoiwa i sekrety 153

Powaby kolorystyki malarstwa weneckiego • Wyjawienie sekretu • Pokłosie

12 Turner jako kolorysta 162

Kolor lokalny • Kolory podstawowe – „na początek kolor” • Światło i kolor • Względność koloru

13 „Dwa różne światy” – Runge, Goethe i kula koloru 169

Goethe i Runge • Steffens, Schiffermüller i Farben-Kugel • Tłumienie symboliki

14 W nastroju indygo – od Błękitnego Kwiatu do Błękitnego Jeźdźca 185

Błękitny kwiat • Różnicowanie błękitu na męski i kobiecy • Antropologia koloru • Konsekwencje teorii Goethego: symbol versus treść • Böcklin i Bezold • Psychologia eksperymentalna: Fechner i Wundt • Kandinsky i błękit • Recepcja teorii Goethego w XX wieku

15 Chevreul pomiędzy klasycyzmem a romantyzmem 196

Chevreul i Vernet • Malowanie bez odcieni • Odcienie szarości

16 Technika Seurata – przewartościowanie 209

Lektury Seurata • Malarski eksperyment • Prymat Chevreula

17 Milczenie Seurata 219

Chromatyka Helmholtza • Dubois-Pillet i Hayet • Vibert i nauka • Niedefiniowalny kolor

18 Czarne światło Matisse'a 228

Manet Matisse'a • Połowiczny uczyony • Ciemne światło

19 Barwa jako język we wczesnym malarstwie abstrakcyjnym 241

Barwa w teozofii i u Kandinsky'ego • Natura i system • Znaczenie barw podstawowych • Język koloru

20 Psychologiczne podstawy stosowania barw w początkach malarstwa współczesnego 249

Gramatyka barw Kandinsky'ego • Praktyczna teoria Delaunaya • Podstawowe poglądy Mondriana, teoria harmonii Ostwalda

21 Zmysł koloru – wymiar synestetyczny 261

Percepcja i złudzenie • Jedność zmysłów • Kolor i fizjologia • Synestezja i estetyka

Podziękowania 270

Przypisy 271

Wybrana bibliografia 306

Spis ilustracji 312

Indeks nazwisk 315